

חוברת למשקיע

18 בספטמבר 2023

עורך: ד"ר שמואל גולדמן

הודעה:

מי שרוצה לקבל את חוברת למשקיע ועדיין לא שלח לנו דוא"ל, מתבקש לשלוח לנו דוא"ל לכתובת: lamfund@gmail.com ולכתוב בשורת הנושא "מבקש/ת לקבל את חוברת למשקיע". החוברת נשלחת לכתובת הדוא"ל ממנה נשלחת הבקשה אלינו.

מי שמבקש להפסיק לקבל את החוברת בדוא"ל מתבקש לשלוח לנו דוא"ל לכתובת: lamfund@gmail.com ולכתוב בשורת הנושא "מבקש/ת להפסיק לקבל את חוברת למשקיע".

הערה: החוברת הקודמת נשלחה ביום 3 בספטמבר 2023.

הערה: כדי לשפר את הראות של גרפים מוצע בתוכנת פידיאף להגדיל את התצוגה ל-200%.

בחוברת זו:

האם יפן "תאותת" על קריסת הגמוניה פיננסית.

סין שולחת "איתות" לארה"ב – מוכנים למלחמה.

מה יכולים הרוסים לעשות עם רופיות הודיות בשוה ערך ל-40 בליון דולרים?

האם אכן יש גידול בתפוקת נפט בארה"ב?

ידיעות צופות עתיד.

מדדי מניות – שערי ריבית – זהב – אתר חוברת למשקיע.

האם יפן "תאותת" על קריסת ההגמוניה הפיננסית.

מאז שנת 2008/2009, בטוי להגמוניה פיננסית של הבנק המרכזי של ארה"ב, היה "ביכולתו" לקבוע שער ריבית אפסי לתקופות ממושכות. זאת בלי שבו בזמן תהיה מגמה ממושכת של עליה במחירי סחורות - אנרגיה, מזון, מתכות תעשיתיות.

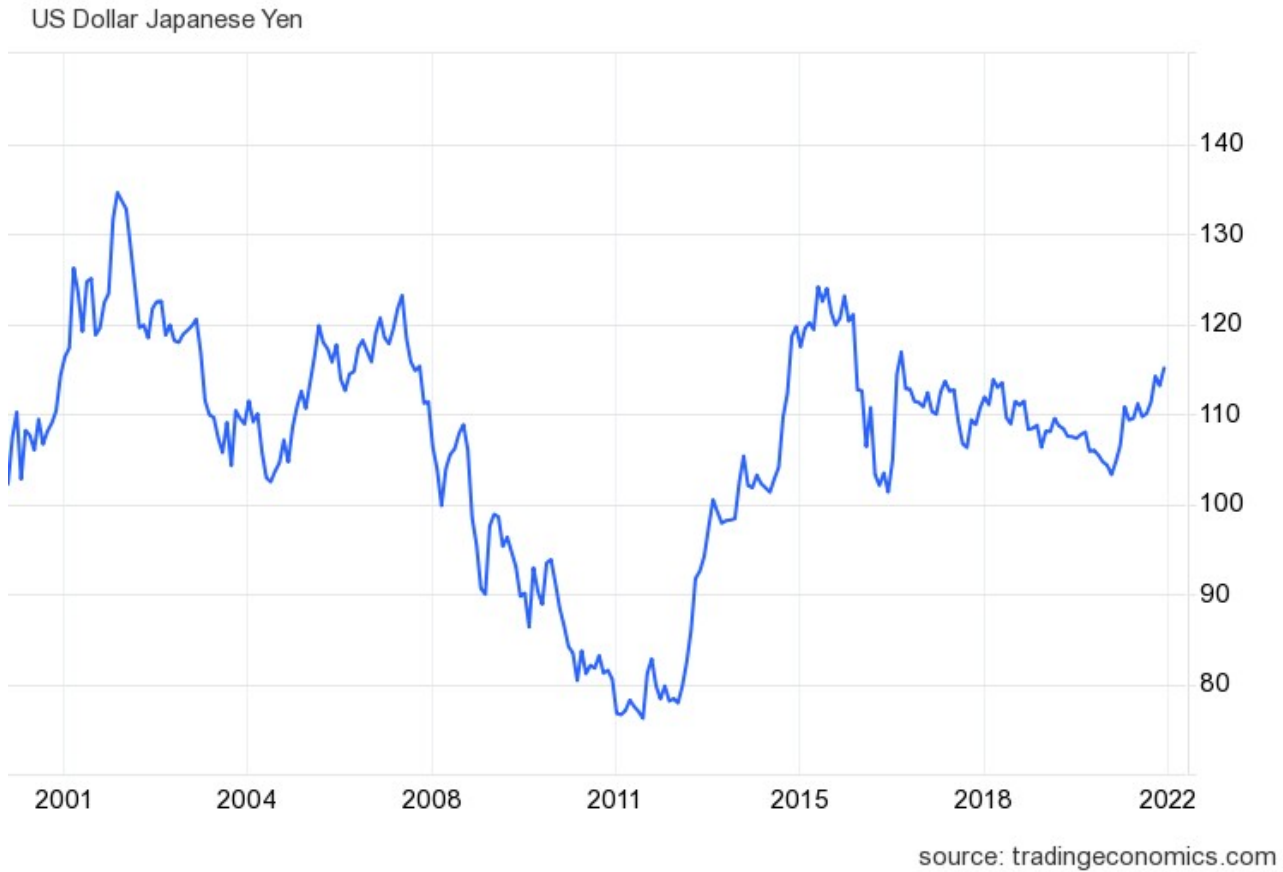
זה "אפשר" לבנק המרכזי של יפן - מדינה שזקוקה ליבוא גדול של סחורות כאלו - לקיים מדיניות ריבית אפסית, לא רק בריבית היומית, אלא גם בתשואה שבה נסחרות אג"ח ממשלת יפן לפדיון אחרי 10 שנים. דהיינו תשואה שנתית אפסית.

"ההגיון הכלכלי" בכך היה, "שאינן אינפלציה ביפן". מחירי היבוא בדולרים - של סחורות אינם עולים ולא נגרם "לחץ לעליות מחירים" ביפן. זאת כול עוד אין פחות מתמשך משמעותי בשער החליפין של הין היפני לעומת דולר אמריקאי.

בגרפים הבאים אפשר לראות כיצד נראתה מציאות זו.

מקור: tradingeconomics.com, barchart.com

שער חליפין ין יפני לעומת דולר אמריקאי - מאז שנת 2000 - סוף שנת 2021.

הערה: אחרי "הצפת" העולם בדולרים בעקבות המשבר הפיננסי בארה"ב בשנת 2008/2009 ומדיניות הקלה מוניטרית משנת 2010, היה **תיסוף** גדול בשער החליפין של הין היפני. אז השלטון ביפן החל "להתערב" במסחר בשער החליפין "וייצב" אותו בתחום 100-110 ינים לדולר. **הפיחות** של הין היפני משנת 2012 היה במקביל **לירידה** גדולה במחירי סחורות.

שיעור אינפלציה שנתי ביפן 2000-2023.

TRADINGECONOMICS.COM | MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS & COMMUNICATIONS

הערה: "סביב" אפס. אבל משנת 2022 במגמת עליה. ראו בהמשך גרף של שער חליפין ין - דולר משנת 2022.

תשואת אג"ח ממשלת יפן לפדיון 10 שנים - 2000-2023.

Japan 10Y Bond Yield

source: tradingeconomics.com

שער חליפין ין- דולר משנת 2022. כעת 147.

US Dollar Japanese Yen

source: tradingeconomics.com

בשנת 2022 הבנק המרכזי של ארה"ב התחיל להעלות את שער הריבית היומי מרמה אפסית ל-5.25% כעת. בו בזמן התשואה בה נסחרות אג"ח ממשלת ארה"ב לפדיון 10 שנים עלתה מהתחום 0.5%-1% לכ-4.3% כעת.

כיוון שהבנק המרכזי של יפן מסרב להעלות את שער הריבית היומי וגם מונע - "בהתערבויות" - עליה בתשואות של אג"ח ממשלת יפן ל-10 שנים - נוצר "לחץ" לפיחות מתמשך בשער החליפין של הין היפני לעומת הדולר.

אילו היה ליפן עודף מסחרי גדול בסחר החוץ שלה, אז לא הייתה סיבה לפיחות הין היפני, מלבד בפעולות "ספקולטיביות" למכירת ינים והשקעה באג"ח דולריות.

כאשר שער הריבית במדינה א' גבוה משמעותית משער הריבית במדינה ב' (כעת בארה"ב לעומת יפן), "ההנחה" היא, שבמשך הזמן, יהיה תיסוף במטבע של מדינה ב' (כעת יפן) וכך תשתוויה התשואות בהשקעות בשני המטבעות. "הרווח" מתיסוף מטבע ב' יפצה על ריבית נמוכה יותר במטבע ב'.

כיום - מדוע שיהיה תיסוף במטבע של יפן?

מזה שנים אין ליפן עודף במאזן המסחרי שלה. יש תהליך מתמשך של עליה בגרעון בתקציב הממשלה ביפן וגידול בחוב של ממשלת יפן.

כמעט כול החוב של ממשלת יפן נקוב בינים יפנים והוא מוחזק בידי תושבי יפן. בעיקר באמצעות גופים מוסדיים למטרת חיסכון לטווח ארוך - פנסיה.

בגלל המציאות שהייתה מאז שנת 2008/2009 ניתן היה "לשכנע" ציבור **ביפן**, שתשואה שנתית אפסית על השקעות בריבית לטווח ארוך היא "השקעה סבירה". זאת בגלל "זיכרון היסטורי" של תיסוף בשער החליפין של הין היפני. כמו כן וכנראה בעיקר בגלל **שלא** הייתה אלטרנטיבה סבירה להשקעות אלו. דהיינו ריבית אפסית - עד כ-1.5% בהשקעות **דולריות** בריבית. אז בשביל מה לטרוח!?

אולם אם אכן יתקיים תרחיש של **סטגפלציה** במדינות "המערב", זה יגרום **לסיום "הנס הפיננסי" ביפן** - חוב ממשלה שממשיך לעלות "לשמים" ביחד עם ריבית אפסית על חוב הממשלה.

מצד אחד, סטגנציה כלכלית תפגע ביצוא סחורות מיפן **ולגידול** בגרעון בסחר החוץ שלה. בו בזמן **לעליה** בגרעון בתקציב הממשלה, בגלל צורך "בתוכניות סיוע".

מצד שני, תהליך אינפלציוני - בעיקר במחירי סחורות, יגרום לשער ריבית נומינלי "גבוה" במדינות "המערב". זה ביחד עם גרעון בסחר החוץ של יפן, יגרום "ללחץ" לפיחות הין היפני, בייחוד ככול **שממשלת יפן תמשיך להתעקש שלא לאפשר עליה בשער הריבית ביפן**.

והיא חייבת להמשיך "להתעקש על כך!!! זאת בגלל גודל החוב שלה. עליה משמעותית בשער הריבית שהיא נושאת על החוב שלה, תביא לעליה "מטאורית" בסך החוב שלה. כמו כן, תגרום לירידה בפעילות כלכלית ובסך ההכנסות שלה ממסים. מה שיצריך גידול בגרעון בתקציב הממשלה.

לכן, המשך "הנס הפיננסי" ביפן, תלוי ביכולת של הבנק המרכזי **בארה"ב**, להוריד הרבה ומהר את הריבית, בלי ששוב **יעלה** שיעור האינפלציה בארה"ב ובלי שתהיה **ירידה** גדולה בפעילות כלכלית בארה"ב.

התבדות השערות/תקוות אלו, תגרום לסיום "הנס הפיננסי" ביפן!!!

לכך תהיינה תוצאות בשוק ההון ובפעילות כלכלית.

האם "איתותים" מיפן יראו שכך עומד לקרות **בארה"ב**?! דהיינו תהליך ממושך של סטגפלציה?

מדדי מניות שמפתחים מגמת **ירידה** ממושכת, היו לרוב "איתות" מקדים על "משבר פיננסי/כלכלי". אולם **ביפן**, הבנק המרכזי אינו קונה רק אג"ח ממשלה לטווח ארוך. הוא גם קונה מניות. זאת באמצעות קנית קרנות אינדקס מניות - סחירות בבורסה.

כמו כן כאשר יש פיחות ניכר בשער החליפין של הין היפני, זה "מושך" משקיעים זרים שסבורים שזו "הזדמנות השקעה במניות". לכן, ייתכן אפילו שמדדי מניות ביפן יעלו במשך תקופה מסוימת. כפי שקורה מאז שנת 2022 במקביל לפיחות של הין היפני.

אולם, אם תשתרש הכרה שנמצאים בתהליך של **סטגפלציה**, סביר שאז מדדי מניות **ביפן**, לא יגיבו "בחוב" להמשך פיחות בשער החליפין של הין היפני. אז "איתות" מהם, ייתכן שיצפה את מה שעומד לקרות **בארה"ב**.

היכן אנחנו כעת?

מחכים לראות מה יתפתח **בארה"ב**.

חשוב מאד: לפי "המסורת", השלטון ביפן "יתערב" גם בקביעת שער החליפין של הין היפני. סביר שאנחנו קרובים למצב כזה. כמו כן ימשיך "להתערב" בקביעת תשואות באג"ח לטווח ארוך של ממשלת יפן כמו גם בקניית מניות. זה יגרום מדי פעם לתנודות בשער החליפין של הין היפני.

אולם אם אכן יתמשך תרחיש של **סטגפלציה** "במערב", פעולות אלו לא תצלחנה. סביר שיצטרכו "לאפשר" פיחות בשער החליפין של הין היפני - **ביחד** עם ירידה במדדי מניות ובמחירי אג"ח לטווח ארוך. סוף "לנס הפיננסי" ביפן.

גרפים - יפן.

אפשר לראות "בגרפים" בקטע "הגמוניה פיננסית", [באתר חוברת למשקיע](#).

סין שולחת "איתות" לארה"ב - מוכנים למלחמה.

שרת המסחר של ארה"ב הייתה "בביקור נחמדות" בסין אצל שר המסחר של סין. זאת בהמשך לביקורים קודמים של שר החוץ, שרת האוצר, בכיר לשעבר בממשל של ארה"ב - מר קיסינג'ר - וגם מר קרי, שר חוץ לשעבר וכעת נציג ארה"ב לעניין אקלים. כול אלו כדי "להראות שיש קשרים עם סין".

שרת המסחר של ארה"ב לפני בואה לסין, "הוציאה" כמה חברות ואישים מסין, מרשימת "אסורים במגע". זאת כמחווה "של רצון טוב".

אולם עוד לפני שהספיקה להתאושש מ-jet lag בשובה לארה"ב, התפרסמו שתי "שמועות" בסין: "אנחנו מוכנים למלחמה" - בארה"ב. "בואו נראה אתכם". כמובן לא בזו הלשון, אולם זו המשמעות.

ראשית, חברת Huawei שמככבת בראש רשימות הסנקציות שמוטלות על ידי ארה"ב על סין, התחילה למכור כמה דגמים של טלפונים סלולרים, אשר לפי "שמועות" ניתן להשתמש בהם ברשת 5G. מאז שנאסר על חברות זרות לייצר עבורה ציפים שמאפשרים תקשורת כזו, היא לא יכלה לייצר/למכור טלפונים כאלו.

לפי "שמועה", זה מתאפשר כעת, כיוון שחברה בסין, smic, יכולה לייצר בכמויות מסחריות ציפים מסוג 7 ננו. זאת גם בלי להשתמש בציוד זר - הולנדי - מסוג EUV.

התייחסנו בחוברת הקודמת לטענה/השערה בדבר "יעילות נמוכה" בתהליך יצור כזה. כתבנו כי אין משמעות כלכלית לכך, אם ממשלת סין תסבסד את עלות היצור.

טענה אחרת של "מומחי כורסה" היא, שגם אחרי "השג" כזה, עדין סין "מפגרת" מאד אחרי יכולת יצור של ציפים מסוג 5 ננו ופחות מכך.

השאלה היא מסחרית ולא טכנולוגית. איזו תועלת נוספת אפשר להציע לצרכן בשימוש בטלפון שכולל ציפים מסוג 5 ננו ופחות מכך, לעומת טלפון שכולל ציפ מסוג 7 ננו. אם יש יכולת לתקשורת עם רשת 5G, אז ספק אם יש שוני בתועלת שמפיק מכך הצרכן. זה יכול להיות יותר ענין שיווקי - מאשר שוני מעשי. לפחות לא שוני שיש לו משמעות ניכרת לגבי הצרכן.

אם ניתן בסין, לייצר ציפים כאלו בכמויות מסחריות, אז לא תהיה פגיעה משמעותית בצרכני ציפים בסין, אם יושבתו מפעלי יצור של ציפים בטייוואן, במקרה של פעילות צבאית נגדה. מלבד הצרכן בסין שידוע כחברת אפל.

שנית, נפוצה "שמועה" שהשלטון בסין אוסר/יאסור להשתמש בטלפונים של חברת אפל (וחברות זרות) בעבודה "בארגונים ממשלתיים".

התגובה הפבלובית של הממשל ופוליטיקאים בארה"ב לידיעות/עובדות, שסנקציות שהם מטילים, אינן משיגות תוצאות (אפקטיביות), היא "להחריף את הסנקציות".

באה סין ומקדימה תגובה פבלובית זו באומרה: "גם אנחנו יכולים להטיל סנקציות" - אפילו על יקירת הבורסה בארה"ב.

נזכיר - ההכנסות של חברת אפל בסין בשנה הקודמת היו כ-70 ביליון דולרים. כ-17% מסך ההכנסות שלה. היתה עלייה ניכרת בהכנסות שלה בסין, אחרי שחברת Huawei לא

יכלה ליצר/למכור טלפונים 5G. סביר שהתרומה "בשולים" לרווחי חברת אפל גדולה בהרבה מ-17%.

"מומחי כורסה" כבר טוענים: איסור כזה יקטין מכירות של אפל בסין רק בכמה מאות אלפי יחידות, בעוד היא מוכרת שם עשרות מיליוני יחידות בשנה.

זו שטות. זוכרים את האיסור שהוטל בסין להשתמש בצ'יפס (זכרונות) של חברת מיקרון האמריקאית בארגונים "איסטרטגים"? היא מנסה נואשות להראות שהיא רוצה להמשיך לפעול בסין. מה קרה למכירות בסין של ציוד תקשורת של חברת אריקסון משבדיה, שהחזיקה כ-10% "מהשוק" בסין? שואפות לאפס. מדוע? כי ממשלת שבדיה אסרה להשתמש בשבדיה בציוד תקשורת של חברת Huawei. כמובן שקיים רק "פער קטן" בין גודל השוק בשבדיה ובסין.

חברת Huawei גם פתחה מערכת הפעלה משלה לטלפונים סלולרים "ובונה סביבת תפעול" דומה לאפליקציות שמוצעות "בחנות" של חברת גוגל. זו רק שאלה של זמן, שהשלטון בסין יאסור להשתמש במערכות הפעלה "זרות" בטלפונים שנמכרים בסין. כך גם לגבי מערכות הפעלה במחשבים ובטבלטים. יש/יהיה להן תחליף סיני באיכות שאינה נופלת מאלו של גוגל ומיקרוסופט.

במקרה כזה המכירות של אפל בסין תשאפנה לאפס.

אבל הרי חברת אפל "מביאה" הרבה הכנסות לעובדים בסין, שמרכיבים מוצרים שלה באמצעות "קבלנים" כמו חברת פוקסון מטייוואן! נכון. אבל חברת אפל נמצאת בתהליך של הקטנת יצור מוצריה בסין – העברת יצור בעיקר להודו.

מישהו באמת סבור, שיאפשרו לחברת אפל להקטין משמעותית פעילות יצרנית בסין ובו בזמן להמשיך לקבל בסין הכנסות בסכומים של 50-70 ביליון דולרים בשנה?

מה באשר לכת "חובבי אפל" בסין? יהיה להם תחליף באיכות כמו של אפל. שהרי בגלל זה הטילו סנקציות על חברת Huawei. זו הראתה שאפשר להתחרות בחברת אפל וגם בחברות אמריקאיות שעוסקות בתכנון צ'יפס. אז הם יתרגלו.

אם כך, השלטון בסין מודיע לשלטון בארה"ב – תוסיפו/תקיימו סנקציות – זה מה שיקרה לחביבת הבורסה בארה"ב. לא תמכור בסין. אם יושבתו מפעלי היצור של צ'יפס בטייוואן – פעולה צבאית נגד טייוואן – היא גם לא תמכור מוצרים שכוללים צ'יפס בשאר העולם!

שתי הערות:

ראשית, יתכן שיצור צ'יפס כאלו בסין עדין נעשה תוך שימוש בציוד מסוג DUV מחברות זרות, ביחוד מהולנד. כבר היו דרישות לאסור לחלוטין מכירות ציוד כזה לסין. כתבנו כבר שפעולה כזו עלולה לסכן פוליטית את "מטילי הסנקציות" במדינות מחוץ לארה"ב. כיוון שזה יפגע מיד בהכנסות של חברות כאלו ויעמיד בספק את הרווחיות שלהן. בטווח ארוך יותר הן תאבדנה כול אפשרות למכור ציוד לסין – שיהיה לה ציוד מקומי – ואז יוטל ספק בהצדקה הכלכלית להמשך פעילות שלהן.

שנית, "בתרועת ניצחון" הכריזו על כך שבטלפון החדש של Huawei יש צ'יפ – זיכרון – מתוצרת חברת הנייקס מדרום קוריאה. רק "שכחו" לציין שהוא מיוצר במפעל שלה שממוקם בסין.

שתי חברות מדרום קוריאה שמייצרות זכרונות קבלו מהממשל בארה"ב, אורכה של שנה אחת להפסקת פעילות המפעלים שלהן בסין. אחרת, לא "יהיה להן מה למכור" מחוץ לסין.

בסין כבר יש מפעל מקומי ליצור זכרונות באיכות שמתחרה בחברות אמריקאיות ומדרום קוריאה. נציין פה שבתקופת "הקורונה", חברה מדרום קוריאה קבלה אישור מיוחד מהשלטון בסין, להביא לסין, הרבה מאד מעובדיה כדי שתוכל להרחיב בסין מפעל ליצור

זכרונות. אנחנו מוכנים להמר על 10 שקיות במבה, שהמפעלים של החברות מדרום קוריאה ימשיכו לפעול בסין. מדוע? כיוון שאינן רוצות לאבד מכירות בסין.

בענין במבה, אלו שמייצרים במבה בישראל, ממשיכים להפעיל מפעלים שלהם ליצור מוצרי מזון ברוסיה! אם כי הודיעו שלא ימשיכו בהקמת מפעל חדש ליצור מזון לכלבים/חתולים. סביר שגם ימשיכו לפעול בישראל, בלי קשר להרכב של הועדה למנוי שופטים. הורים לילדים קטנים: אפשר להרגע.

האם בזה הסתיים המאבק על הגמוניה כלכלית והגמוניה עסקית בין ארה"ב לסין? ברור שלא. כאמרה סינית: זהו צעד קטן במסע של 1000 מילין.

אומנם "המסע" הוא ארוך, אבל יתכן שקצר הזמן לקבלת החלטות ברוסיה ובסין. יתכן שאלו תתקבלנה כבר בתוך כחודש אחד, בביקור של מר פוטין נשיא רוסיה בסין. זאת בזמן "אולימפידה" שעורך נשיא סין "לכבוד" יוזמת Road and Bricks שלו, בהשתתפות נציגים מעשרות מדינות. זמן קצר אחרי ביקורו של מר פוטין בסין בזמן אולימפידת החורף בשנת 2022, החלה לחימה באוקראינה.

האם כך יקרה כעת גם באזור טייוואן ובשטח ממערב לנהר דניפר באוקראינה? זאת בהשתתפות "שחקן אורח" מצפון קוריאה, שנפגש עם נשיא רוסיה בזמן כנס בעיר הרוסית וולדיווסטוק?! זאת כהמשך לביקור משלחת משרד ההגנה של רוסיה בצפון קוריאה.

נשיא רוסיה נפגש עם מנהיגה של צפון קוריאה בוולדיווסטוק ברוסיה.

הערה: אם יש עדין כאלו שיש להם "הזיות" על כך שעימות צבאי ארה"ב - רוסיה יוגבל לשטחה של אוקראינה, או שעימות צבאי ארה"ב - סין יוגבל לטייוואן, רצוי "שיקחו משקפת ויסתכלו מעבר לגבול", במקום להסתמך על דעות/תקוות של "מומחים".

כמו שכבר כתבנו, יתכן שאם לא תהיה ידיעה על פגישה בין נשיאי ארה"ב וסין לפני סוף שנת 2023, זו תהיה "אי ידיעה צופת עתיד" על פעילות צבאית באזור טייוואן. יתכן שכבר כעת אפשר להסיק שלא תתקיים פגישה כזו. זאת כיוון שיש "שמועה" שמנהיג הרוב הדמוקרטי בסנט בארה"ב, מתכוון "לארגן" משלחת של נציגי המפלגות הדמוקרטית והרפובליקאית, לביקור בסין בחודש אוקטובר הקרוב. לפני/אחרי שנשיא רוסיה יוועד עם נשיא סין? זאת במסגרת "ביקורי הנחמדות" בסין של הממשל בארה"ב. אם נשיא ארה"ב עומד לפגוש את נשיא סין, בשביל מה משלחת כזו? "לפתות בנחמדות" את השלטון בסין?

אחרי ביקור שר ההגנה של רוסיה בצפון קוריאה וסיור שערכו לו שם במקומות אחסון של טילים שיכולים לשאת ראש נפץ גרעיני, כעת בביקורו של מנהיג צפון קוריאה ברוסיה, ערכו לו סיור במפעל ליצור מטוסים ועוד "כלי משחית" למיניהם.

דרום קוריאה וארה"ב גינו ביקור זה ברוסיה ואמרו "שרוסיה תשלם מחיר". כיצד? יאפשרו לה להשתמש ברשת סוויפט כדי שתוכל "לשלם"? כתבנו כבר, שהיחסים "המתחממים" בין רוסיה וצפון קוריאה מראים, שלשלטון ברוסיה לא אכפת מה אומרים וכותבים עליו "במערב"? יטילו עליהם סנקציות?

ברור שזה נעשה בידיעה ובהסכמה של סין. מדוע רוסיה עושה זאת ולא סין? כיוון שעל סין **עדין** לא הטילו "סנקציות מהגהינום" כמו שהטילו על רוסיה. אז בסין לא רוצים לתת "סיבה" לארה"ב...

מה רוסיה יכולה לתת לצפון קוריאה וגם לסין? **מטריה גרעינית** למקרה שחמומי מוח בארה"ב ידרשו להשתמש בנשק גרעיני טקטי נגד סין וצפון קוריאה, כאשר יתברר שצבא ארה"ב - הצי שלה - "מוכה שוק על ירך" בעימות צבאי ליד חופי סין ובין צפון קוריאה ודרום קוריאה. אם זה "מותר" לארה"ב, אז זה יהיה מותר **לרוסיה** בפולין, ברומניה וביחוד בגרמניה.

בכיר "במכון מחקר" CSIS ראיין פר' "מומחה" שמקום מושבו בהוואי. הנושא? תפקידה של דרום קוריאה בעימות צבאי בין סין וארה"ב בטייוואן. מה תפקידה? להרתיע את צפון קוריאה. כיצד תתרום לפעילות צבאית של ארה"ב? היא תשמש בסיס לוגיסטי לפעילות של צבא ארה"ב נגד סין.

מה תעשה **סין** לדרום קוריאה? למה שתעשה לה משהו. הרי היא אינה נלחמת בסין. היא צריכה להרתיע את צפון קוריאה שלא תפעל נגד דרום קוריאה. כיצד תרתיע? למשל שתהיה לה צוללת גרעינית. זה ימנע מצפון קוריאה להפגיז את סיאול עיר הבירה של דרום קוריאה, שנמצאת בטווח ארטילריה "רגילה" מצפון קוריאה. זו רמת הדין "במכון מחקר" שהמיומן שלו מגיע - תנחשו ממי.

מה יכולים הרוסים לעשות עם רופיות הודיות בשוה ערך ל-40 בליון דולרים?

מנהיגי השוק המשותף "ויתרו" על קניית נפט ממרחק קצר במערב רוסיה - סוג נפט אורל - ובמקום זה קונים נפט ממפיקות נפט במפרץ הפרסי - מרחק של אלפי ק"מ.

רוסיה במקום למכור נפט למדינות בשוק המשותף - נפט שמיוצא במיכליות - מוכרת 1.5 - 2 מיליון חביות נפט ביום לחברות בהודו. לעומת כמות אפסית לפני כשנתיים. אלו מזקקות את הנפט ומוכרות את התזקיקים לחברות באירופה. פעולה "סיבובית" שמראה על רמת התבונה של "מטילי סנקציות".

כדי להמריץ חברות בהודו לקנות נפט מרוסיה במקום ממפיקות נפט במפרץ הפרסי, רוסיה מוכרת להם אותו "בהנחה" של כ-15 דולרים לחבית לעומת מחירו במפרץ הפרסי. הפער הזה בחלקו מכסה הוצאות הובלה גדולות יותר ובחלקו הוא "תמריץ" לקניית נפט מרוסיה.

אולם עדין קיימת לרוסיה בעיה כיצד להשתמש בתמורה שהיא מקבלת מחברות בהודו תמורת הנפט שהיא מוכרת להן. אלו אינן יכולות לשלם לה ביורו/דולר, כיוון שארה"ב והשוק המשותף אוסרות על בנקים בתחומן, להחזיק פקדונות ביורו/דולר עבור חברות רוסיות, אלא אם קיימת "החרגה" מאיסור כזה בעסקות מסוימות.

בנקים בהודו חוששים להחזיק יורו/דולרים בפקדונות של רוסים אצלם, בגלל חשש מסנקציות "מהמערב". לכן, עד כה כמעט כול התשלומים עבור נפט שמיובא להודו מרוסיה נעשו ברופיות הודיות. זה יצר לחברות רוסיות פקדונות ברופיות הודיות בבנקים בהודו.

הרוסים אינם יכולים להפוך רופיות הודיות ליורו/דולר, כיוון שזה מצריך בעקיפין פקדונות בבנקים בארה"ב ובגוש היורו. הם אמורים להשתמש ברופיות הודיות למימון עסקות **ליבוא** מוצרים לרוסיה. אולם בעוד החלטה למכור נפט להודו היא החלטה של קומץ מנהלי חברות ברוסיה ובהודו, החלטה להגדיל **יבוא** לרוסיה בסכום של עשרות ביליוני דולרים בשנה, כרוכה בפעילות של מאות/אלפי אנשי עסקים. ברוסיה ובמדינות אחרות. אלו צריכים "לזהות" עסקות שניתן לעשות תמורת תשלום ברופיות הודיות.

בהודו אין מגוון של מוצרים ו/או יכולת מיידית להגדיל הצע של מוצרים שיש להם ביקוש ברוסיה (במקום מוצרים שיובאו "מהמערב"). לא בסדר גודל הסכומים שמתקבלים עבור יבוא נפט מרוסיה. בודאי לא באופן מידי – כמו שהחלטה על מכירת נפט להודו במקום "למערב" יכולה להתבצע "מיידית".

כמו כן גם אם יש ביקוש ברוסיה למוצרים מסוימים, יתכן שקיים להם מקור הצע זול יותר. למשל בסין.

כתוצאה מכך, הצטברו לחברות רוסיות פקדונות בהודו ברופיות הודיות, בסכום שמוערך בקרוב ל-40 בליון דולרים.

אפשרות לשימוש בסכומים כאלו, היא השקעות רוסיות בהודו, כדי להגדיל **הודו** כושר יצור של מוצרים שיש להם ביקוש **ברוסיה**. לכך נדרשת גם הסכמה של השלטונות בהודו. יתכן גם בגלל חשש "מסנקציות משניות" "מהמערב" על פעילות חברות בהודו.

אז "עובדים על זה".

למעשה במצב הנוכחי, רוסיה מספקת מימון להודו כדי לקנות מוצרים ממדינות אחרות. שהרי החברות בהודו שקונות נפט מרוסיה, מוכרות את התמורה שהן מקבלות ממכירת תזקיקי נפט – דולרים ויורו – ליבואנים בהודו, שקונים מוצרים ממדינות אחרות. מהיכן יש להם רופיות הודיות כדי לקנות יורו/דולרים? מהפקדונות של רוסיה ברופיות הודיות בבנקים בהודו.

ברור שמצב זה **לא** ימשך. שהרי חברות נפט ברוסיה זקוקות לרובלים רוסים כדי לכסות הוצאות שלהן ברוסיה. מהיכן הן מקבלות רובלים? אם אינן מוכרות את הרופיות ההודיות לבנק המרכזי של רוסיה, הן נזקקות להלוואות ברובלים. סביר שזו אחת הסיבות שהבנק המרכזי ברוסיה העלה את הריבית. הוא מעדיף העלאת ריבית על הגבלת השימוש במטבע זר.

אולם אם לחברות רוסיות אין רווח בהפקת נפט – למשל בגלל ריבית גבוהה – הן **תקטנה** את תפוקת הנפט שלהן. גם את יצוא הנפט מרוסיה. אם כך, זה יוצר/יצור לחץ **לעליה** במחיר הנפט, למרות המשך גידול בתפוקה/יצוא נפט מאיראן.

יתכן ששיעור העליה במחיר נפט, מה שידוע "כגמישות ביקוש" נמוכה, יפצה בגידול בהכנסות מנפט שממשיך להימכר, על הירידה בכמות הנפט שמוצא מרוסיה. כך תימנע ירידה בהכנסות של ממשלת רוסיה מחברות להפקת נפט ברוסיה.

כלומר, "לבסוף" מגיעים למצב ידוע: הגבלת היכולת ליצא מרוסיה נפט ברווחיות, תגרום לעליה במחיר הנפט – כאשר ערב הסעודית "מקזזת" **גידול** ביצוא נפט מאיראן **בהקטנת** תפוקה/יצוא נפט ממנה.

זאת "לשמחת" ממשל הנשיא ביידן. בייחוד בשנת בחירות בארה"ב.

ההשפעה על שער החליפין של הרובל הרוסי.

בינתיים ככול שחוזרת **וגדלה** צריכה ברוסיה, גדל בה הצורך במטבע זר. למימון גידול ביבוא. כמו כן למימון "העברות מותרות" של מטבע זר למדינות אחרות.

לכן, סביר שאחרי "התלבטויות בירוקרטיות" ולחצים מצד אינטרסנטים למיניהם, לא יהיה מנוס ברוסיה מלהנהיג סוג של פיקוח על סוג שימוש במטבע זר. זאת במקום מגבלה גורפת על סכום שמותר לשימוש במטבע זר. בכול זאת זו מדינה במלחמה צבאית וגם כלכלית. אז השלטון בה נגרר/נאלץ לפעולות שאינן רוצה בהן.

כבר יש סימנים מקדימים לכך.

מחיר נפט ממערב רוסיה – ural

source: tradingeconomics.com

הערה: המחיר כעת כ-76 דולרים לחבית. בתחום שהיה לפני תחילת הלחימה באוקראינה. נמוך בכ-16 דולרים ממחיר נפט באירופה המערבית – ובמפרץ הפרסי. אולם כול עוד שלא ניתן להשתמש בתמורה שמתקבלת ממכירת נפט לחברות בהודו, קיימת למעשה **ירידה** אפקטיבית בתמורה **הממוצעת** לחבית נפט (מכלל היצוא של נפט מרוסיה). אולם מחיר הנפט הנוכחי בעולם, עדין **אינו** משקף מצב שבו רוסיה **תקטין** יצוא נפט בכמות של כ-1.5 מיליון חביות ביום, וערב הסעודית **לא** תקיז את בהגדלת תפוקת הנפט הנוכחית שלה. לכן, עדין יתכן שתקטן הירידה האפקטיבית במחיר הממוצע לחבית נפט שמיוצאת מרוסיה.

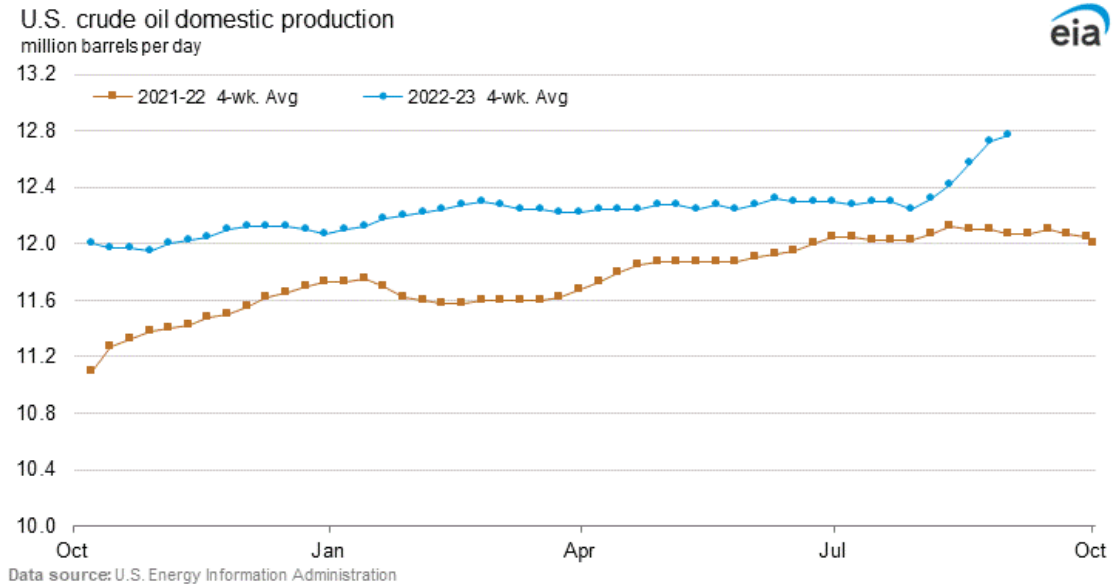
האם אכן יש גידול בתפוקת נפט בארה"ב?

ציינו כמה פעמים שמאז סתיו 2022 לא היה גידול בתפוקת נפט בארה"ב. זאת בניגוד לתחזיות של רשות האנרגיה בארה"ב.

והנה הפתעה. רשות האנרגיה בארה"ב דיווחה על גידול משמעותי בתפוקת נפט בארה"ב החל מחודש יולי 2023. היא ממשיכה לטעון שיהיה גידול כזה בכול שנת 2023 והוא ימשך גם בשנת 2024.

אם כך מה קורה?

תפוקת נפט בארה"ב – מיליוני חביות ביום.
מקור: EIA. בכחול שנת 22/23. נתון אחרון 1-9-23.

כפי שאפשר לראות בגרף למעלה, מהמחצית השניה של חודש יולי – תחילת אוגוסט 2023, תפוקת נפט בארה"ב גדלה בכ-500 אלפי חביות נפט ביום. זאת אחרי תקופה ארוכה, מסתיו 2022, שבה נשארה בתחום 12-12.2 מיליון חביות ביום. כעת מדווחים על 12.8 מיליון חביות נפט ביום.

כיצד גדלה תפוקה בכמות כזו בתוך 4-5 שבועות?

אם מופעל שדה נפט גדול מאד – זה יתכן. לא שידוע לנו.

כדי שזה יקרה מבארות של פצלי שמן – shales – נדרשת "כמעט בבת אחת" תחילת תפוקה ממאות בארות חדשות, בתוך 4-5 שבועות. מה התחדש בשבועות אלו לעומת התקופה מאז סתיו 2022?

נציין כי בתקופה זו הייתה עליה במחיר הנפט בארה"ב ומחוץ לארה"ב. כמו כן ירידה של עשרות מיליוני חביות במלאים בארה"ב. אומנם זו תקופת קיץ, שבה גדל ביקוש לבנזין – ובכול זאת...

האם הפרסום של רשות האנרגיה בארה"ב הוא מידע או הערכה?

פרסומים אלו מבוססים על "מדגמים". אלו מעודכנים רק אחרי כמה חודשים כאשר מתקבלים דיווחים מחברות שמפיקות נפט.

למשל, בפרסום של RRC – רשות אנרגיה בטקסס, שבה תפוקת הנפט הגדולה ביותר בארה"ב – הנתון האחרון הוא לחודש מאי 2023 והוא נתון "זמני". מודגש שעדכונים מתקבלים עד 6 חודשים אחרי מועד הפרסום הראשוני.

כלומר, מה שמפרסם EIA הן "הערכות". נתונות לעדכונים.

כמו כן בפרסומים מסוימים על תפוקת נפט בארה"ב, "תפוקה" כוללת "נוזלי גז". אלו אינם משמשים ליצור בנזין/דיזל.

אם כן, סביר להמתין 2-4 חודשים "לעדכונים".

כיצד חברות להפקת נפט מפצלי שמן, מגדילות תפוקה מבארות בלי להגדיל את מספר הבארות?

הן מאריכות את אורך הבאר האופקית – דהיינו למרחק גדול יותר ממתקן הקידוח. זה מגדיל תפוקה לתקופה קצרה, אולם מנצל פוטנציאל תפוקה שהיה קיים בקידוחים של בארות נוספות. כלומר, זה משפר רווחיות של הפקה, אבל אינו מגדיל את כמות התפוקה שניתן לקבל באזור מסוים.

ברור שלמשל בארה"ב חשוב גידול בתפוקה המקומית עד מועד הבחירות בנובמבר 2024. אולם שוקי הון שצופים מעבר למועד זה, סביר שיבטאו מצב של תפוקה בתקופה ארוכה יותר.

לכך תהיה חשיבות בהיתכנות תרחיש של **סטגפלציה** בארה"ב ובמדינות "המערב".

סטגפלציה לתקופה ממושכת, אינה כעת "במודלים" של פעילים בשוקי הון.

ידיעות צופות עתיד.

חקירה עם אפשרות להדחת מר ביידן נשיא ארה"ב – פעילות צבאית נגד רוסיה וסין.
15-9-2023.

מר מקרטי – יו"ר בית הנבחרים בארה"ב, רפובליקאי מקליפורניה – הודיע שבית הנבחרים בארה"ב, יתחיל בחקירה לצורך תהליך לקבלת החלטה להדחתו של מר ביידן נשיא ארה"ב. זאת בחשד "לשחיתות" בקשרים, באמצעות בנו, עם חברות באוקראינה, כאשר היה סגן נשיא ארה"ב, בתקופת כהונתו של מר אובמה כנשיא ארה"ב.

מזה זמן יש "לחצים" במפלגה הרפובליקאית לפתוח בהליך שכזה. מנהיגי המפלגה הרפובליקאית התנגדו/מתנגדים לכך. אולם נזכיר שמר מקרטי נבחר ליו"ר בית הנבחרים אחרי כמה "סיבובי בחירה" ונאלץ לתת "הבטחות" לקבוצה של חברי בית הנבחרים רפובליקאים, כדי שיתמכו בבחירתו. אלו רואים בו חלק "מהביצה", כדברי מר טרמפ על מנהיגי שתי המפלגות בארה"ב.

היו דיווחים שכמה מהם איימו שיגישו הצעה להדחתו של מר מקרטי, אלא אם יפתח בהליך שכזה. מבחינתם, עדיף שיבחר דמוקרט לתפקיד זה. כיוון שלרפובליקאים רוב זעום בבית הנבחרים, מספיק שעשרה חברי קונגרס רפובליקאים "ימרדו" כדי שתתחיל "מהומת אלוקים".

כיוון שלדמוקרטים יש רוב בסנט, אין סכוי שהצעת בית הנבחרים להדחת מר ביידן, תאושר (אלא אם יהיה "מרד" אצל הדמוקרטים, כמו שהיה אצל הרפובליקאים, בזמן

ההליך נגד מר ניקסון המנוח והוא נאלץ למעשה להודיע על התפטרותו מתפקיד נשיא ארה"ב.

כעת לעיקר הדברים. אם אכן יחל הליך כזה בבית הנבחרים, אז עלולה להיות מציאות ללא תקדים בארה"ב. נשיא תחת חקירה שצריך להחליט, האם לפעול צבאית נגד רוסיה וסין, אם אלו תתחלנה בו זמנית בפעולה צבאית במערב אוקראינה ובטייוואן.

מיותר לדמיין את מה שיטיחו בנשיא ביידן, אם יחליט לשלוח חיילים להילחם ברוסיה ובסין. גם אם יחליט **שלא** לעשות זאת וכמיטב "המסורת" לנטוש את השלטונות באוקראינה ובטייוואן. האם גם למצב כזה מחכים ברוסיה ובסין? לקראת סוף שנת 2023!?

השוק המשותף יפעל לחיסול תעשיית הרכב הגרמנית. 15-9-2023.

כך הודיעה נשיאת השוק המשותף. לא במילים אלו, אולם זו המשמעות המעשית של ההודעה שלה.

היא הודיעה שהשוק המשותף יפתח "בחקירה על סבסוד יצור רכב חשמלי בסין". במאמר "כלכלה ירוקה – יצוא כלי רכב מסין" (חוברת למשקיע 3-2-2023, ניתנת "להורדה" בארכיון באתר חוברת למשקיע), תארנו את העדיפות שיש ליצרני רכב חשמלי בסין על פני יצרני רכב אחרים, בייחוד אלו מגרמניה. הערכנו אז שזו רק שאלה של זמן עד שבשוק המשותף ינסו להגביל יבוא רכב חשמלי מסין. הנה זה מתחיל.

חברות רכב מגרמניה רואות בסין שוק עיקרי למוצרים שלהן (רכב לא חשמלי). הן מגדילות את ההשקעה במפעלים ליצור רכב בסין. רוצים לנחש מה תעשה סין אם יגבילו יצוא של רכב חשמלי מתוצרתה לשוק המשותף? רמז: מה שכבר עושים למוצרים של חברת מיקרון וחברת אריקסון ויעשו למוצרים של חברת אפל. אז אפשר יהיה להספיד את תעשיית הרכב הגרמנית.

היצוא מסין לגרמניה הוא כמאתיים ביליון דולרים בשנה. היבוא מגרמניה לסין, כמחצית מזה – מאה ביליון דולרים בשנה. אם כך לפי "מודל הנשיא טרמפ" כאשר הטיל מגבלות על יבוא לארה"ב מסין – סין תנזק יותר מגרמניה במלחמת סחר ביניהן.

זה כבר אינו מדויק ותודה "למטילי סנקציות".

לאיראן הולכות ונוצרות הכנסות בסכום של 30-50 בליון דולרים בשנה, מיצוא נפט לסין. התשלום במטבע סיני – למימון יבוא מסין לאיראן.

לרוסיה גדלות ההכנסות מיצוא לסין בסכום שסביר שיתקרב למאה בליון דולרים בשנה. (סכום הגידול ביצוא). התשלום במטבע סיני למימון יבוא לרוסיה מסין.

כלומר, "נוצרים" שווקים חדשים ליצוא מסין, שיכולים להחליף חלק ניכר מהיצוא למדינה גרמניה. לא בכול מגוון המוצרים שיוצאו לגרמניה, אבל סביר שבחלק ניכר מהם.

סביר שצריך לעשות "חשבון חדש" כאשר מתחילים במלחמת סחר עם סין. בכול מקרה, תעשיית הרכב בגרמניה צועדת לאבדון עם ממשלה "ירוקה" בגרמניה.

פולין מתחמשת. 10-9-2023.

ממשלת פולין הודיעה על עסקה עם חברה אמריקאית לרכישת 500 יחידות של משגרי רקטות/טילים מסוג Himers. זאת בעסקה בסכום של כ-10 ביליון דולרים. ארה"ב ספקה כ-40 יחידות כאלו לצבא אוקראינה. לפי "שמועות", כשליש – מחצית מהם כבר הושמדו בידי צבא רוסיה.

ממערכות אלו ניתן לשגר רקטות/טילים לטווח 300-80 ק"מ.

היכן מתכוונת פולין להשתמש בהם, בהתחשב בטווח השיגור שלהם? סביר שלא נגד גרמניה, אם כי מי יודע. גם לא נגד ליטא.

מי נשאר לפי הגבולות הנוכחים של פולין?

השטח הרוסי בקלינינגרד שלחוף הים הבלטי. להזכיר: לרוסיה יש אפשרות להחריב את התשתית הכלכלית בפולין בתוך ימים ספורים. גם בלי שימוש בנשק גרעיני.

שטחה של בלרוס שגובלת בפולין. להזכיר: נשיא בלרוס דרש מרוסיה שטילים גרעיניים מסקטים יוצבו בשטחה של בלרוס. כך נעשה.

לפי אופי הפעילות הצבאית באוקראינה ולפי סוג ההכנות של פולין למלחמה, נראה כי עימותים צבאיים יהיו בעיקר בחילופי מהלומות באמצעות רקטות/טילים. כמו שקורה מזה זמן "בשכונה שלנו". אם כך, אולי באמת לא יהיה צורך בטנקיסטים, בטייסים ובגנרלים. מספיק יהיה להשתמש בבוגרי משחקי מחשב. כאלו נמצאים כעת בכול בית.

פליטים מאוקראינה באירופה.

10-9-2023.

בחוברת 9-7-23 נכלל ציטוט מדברי פטריוט אוקראיני, על האפשרות לתנועת פליטים המונית מאוקראינה למדינות באירופה. זאת "בהגנת" יחידות של צבא אוקראינה, שלא תאפשרנה למדינות "המערב" (כנראה פולין – רומניה וגרמניה) **למנוע** תנועה המונית של פליטים מאוקראינה לשטחן. נשמע "מופרע"? כנראה שלא.

כעת בכיר הפטריוטים באוקראינה, מר זלנסקי נשיא אוקראינה, בעצמו התייחס להתנהלות האפשרית של פליטים מאוקראינה במדינות במערב אירופה. זאת בראיון עמו שפורסם באקונומיסט.

ציטוט:

Curtailing aid to Ukraine will only prolong the war, Mr Zelensky argues. And it would create risks for the West in its own backyard. There is no way of predicting how the millions of Ukrainian refugees in European countries would react to their country being abandoned. Ukrainians have generally "behaved well" and are "very grateful" to those who sheltered them. They will not forget that generosity. But it would not be a "good story" for Europe if it were to "drive these people into a corner

לא ברור לאלו "מיליוני פליטים" הוא מתייחס בדבריו. לאלו שכבר נמצאים במדינות במערב אירופה, בייחוד בגרמניה, או לאלו – 10-15 מיליון נוספים – שיגיעו לשם, אם "המערב" ינטוש את אוקראינה". (תוספת שלנו: וצבא רוסי ינוע במערב אוקראינה לגבולות עם פולין ורומניה).

כיצד הם "ינהגו" אחרי שיגיעו בעיקר לגרמניה?

אולי יכריזו על יום תחילת המבצע הצבאי של רוסיה באוקראינה "כיום הודיה למר פוטין נשיא רוסיה". על כך שאפשר להם להגר לגרמניה ולהתנחל בה. מי יודע?

בכול מקרה, קנצלר גרמניה, מר שולץ, כבר טוען שגרמניה צריכה לקבל בברכה עובדים – מהגרים נוספים לכוח העבודה בה. **הוא צופה עתידות!?**

מדדי מניות - שערי ריבית - זהב - אתר חוברת למשקיע.

"טוחנים את הזמן". ניפגש אי"ה "אחרי החגים".

באתר חוברת למשקיע, כלולים עמוד "גרפים" ועמוד "גרפים - הערות שוטפות", שבו התייחסות "למסקנות" ממה שנראה כעת בגרפים.

בעמוד זה, נתייחס "בשוטף" למה "שנראה" בגרפים.

מועדים לשמחה.

תנאי שימוש וגלוי נאות

1. פרסום זה שייך לד"ר שמואל גולדמן ת.ד. 39312 ת"א 61392 טל. 03-6424743. המאמרים נכתבו על ידי ד"ר שמואל גולדמן והם משקפים את דעת הכותב בלבד, בזמן כתיבתם.
2. אין לראות במאמרים אלו משום הצעה לפעולת השקעה כלשהי או כמתן חוות דעת על הכדאיות של השקעה כלשהי ואין הם מהווים תחליף לייעוץ המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם.
3. הדעות המובאות בפרסום זה, ניתנות לשנוי בכל עת ללא מתן הודעה כלשהי.
4. פעולות השקעה שנעשות על ידי ד"ר גולדמן, יכולות להיות בניגוד למשתמע מפרסום זה.
5. המידע שמופיע בפרסום זה, שאוב ממקורות שנחשבים כמהימנים, אולם אין הכותב אחראי על נכונות המידע או שלמותו.
6. כל שימוש שנעשה בפרסום זה, נעשה שלא על דעת הכותב והוא נעשה באחריות המשתמש בלבד.
7. לפי העניין בסופו של כל מאמר ניתן גלוי לעניין האישי שיש או אין לכותב בזמן כתיבתו, במישרין או בעקיפין, בניירות ערך ובנכסים פיננסיים שמוזכרים בו. נתונים אלו יכולים להשתנות לאחר מועד הכתיבה.
8. אין להעתיק בכל צורה שהיא ואין לפרסם או להפיץ בכל צורה שהיא, כל מאמר או חלק ממאמר, שמופיע בפרסום זה, בלי לקבל מראש ובכתב את הסכמתו של ד"ר שמואל גולדמן.